

KOMISIJOS SPRENDIMAS (ES) 2017/329**2016 m. lapkričio 4 d.****dėl priemonės SA.39235 (2015/C) (ex 2015/NN), kurią Vengrija įgyvendino dėl apyvartos iš reklamos apmokestinimo***(pranešta dokumentu Nr. C(2016) 6929)***(Tekstas autentiškas tik vengrų kalba)****(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 108 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą, ypač į jo 62 straipsnio 1 dalies a punktą,

pakvietusi suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas pagal minėtas nuostatas ⁽¹⁾ ir atsižvelgdama į jų pastabas,

kadangi:

1. PROCEDŪRA

- (1) 2014 m. liepos mėn. Komisija sužinojo, kad Vengrija priėmė teisėkūros procedūra priimamą aktą dėl bazės, nuo kurios apmokestinama reklamos veiklos apyvarta (toliau – reklamos mokestis). 2014 m. rugpjūčio 13 d. raštu Komisija Vengrijos valdžios institucijoms išsiuntė informacijos prašymą; į jį jos atsakė 2014 m. spalio 2 d. raštu. 2014 m. gruodžio 1 d. raštu Vengrijos valdžios institucijoms pateikta daugiau klausimų; 2014 m. gruodžio 16 d. raštu, atsakydamos į šiuos klausimus, jos pateikė papildomos informacijos.
- (2) 2015 m. vasario 2 d. raštu Vengrijos valdžios institucijos buvo informuotos, kad Komisija svarstys, ar reikia pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999 ⁽²⁾ 11 straipsnio 1 dalį priimti sprendimą sustabdyti priemonės taikymą. 2015 m. vasario 17 d. raštu Vengrijos valdžios institucijos pateikė pastabas dėl šio rašto.
- (3) 2015 m. kovo 12 d. sprendimu Komisija informavo Vengriją, kad nusprendė pradėti procedūrą, nustatytą Sutarties 108 straipsnio 2 dalyje (toliau – sprendimas pradėti procedūrą), ir pagal Reglamento (EB) Nr. 659/1999 11 straipsnio 1 dalį sustabdyti priemonės taikymą.
- (4) Sprendimas pradėti procedūrą ir sustabdyti priemonės taikymą paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ⁽³⁾. Komisija paprašė suinteresuotųjų šalių pateikti pastabų dėl priemonės.
- (5) Komisija gavo trijų suinteresuotųjų šalių pastabas. Ji jas persiuntė Vengrijos valdžios institucijoms ir joms buvo suteikta galimybė į tas pastabas atsakyti.
- (6) 2015 m. balandžio 21 d. Vengrijos valdžios institucijos išsiuntė Komisijai pasiūlymo dėl reklamos mokesčio pakeitimo projektą. 2015 m. gegužės 8 d. Komisija paprašė Vengrijos pateikti informaciją apie planuojamą pakeitimą.

⁽¹⁾ OL C 136, 2015 4 24, p. 7.⁽²⁾ 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 659/1999, nustatantis išsamias Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio taikymo taisykles (OL L 83, 1999 3 27, p. 1), panaikintas ir pakeistas 2015 m. liepos 13 d. Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2015/1589, nustatančiu išsamias Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio taikymo taisykles (OL L 248, 2015 9 24, p. 9).⁽³⁾ Plg. su 1 išnaša.

- (7) 2015 m. birželio 4 d. Vengrija, nepateikusi Komisijai išankstinio pranešimo ir negavusi Komisijos leidimo, iš dalies pakeitė reklamos mokestį. Pakeitimai įsigaliojo 2015 m. liepos 5 d.
- (8) 2015 m. liepos 6 d. raštu Vengrija pateikė pastabų dėl sprendimo pradėti procedūrą ir dėl suinteresuotųjų šalių pastabų, taip pat pateikė paaiškinimų dėl reklamos mokesčio pakeitimo.

2. IŠSAMUS REKLAMOS MOKESČIO APRAŠYMAS

2.1. MOKESČIO IR MOKESČIO BAZĖS TAIKYMO SRITIS

- (9) 2014 m. birželio 11 d. Vengrija priėmė 2014 m. Įstatymą Nr. XXII dėl reklamos mokesčio (toliau – įstatymas); 2014 m. liepos 4 d. ir lapkričio 18 d. šis įstatymas buvo iš dalies pakeistas. Įstatymu nustatytas naujas specialus mokestis, kuriuo apmokestinama apyvarta iš reklamos skelbimo Vengrijoje ir kuris taikomas kartu su esamais verslo mokesčiais, visų pirma – su pajamų mokesčiu. Vengrijos teigimu, šio įstatymo tikslas – skatinti laikytis naštos pasidalijimo tarp visuomenės subjektų principo.
- (10) Reklamos mokesčiu turi būti apmokestinama apyvarta iš reklamos skelbimo įstatyme nurodytose konkrečiose žiniasklaidos erdvėse (pvz., žiniasklaidos tarnybose, medžiagoje spaudai, išorinės reklamos priemonėse, ant transporto priemonių arba nekilnojamojo turto, spausdintinėje medžiagoje ir internete). Mokestis taikomas visoms žiniasklaidos įmonėms, o apmokestinamasis asmuo iš esmės yra reklamos skelbėjas. Mokesčio teritorinė taikymo sritis – Vengrija.
- (11) Mokesčio bazę, kuriai taikomas šis mokestis, sudaro skelbėjo apyvarta iš jo teikiamų reklamos paslaugų, neatskaičius sąnaudų. Susijusių įmonių mokesčio bazė sumuojama. Todėl taikytinas mokesčio tarifas nustatomas pagal visos įmonių grupės apyvartą iš reklamos Vengrijoje.
- (12) Speciali mokesčio bazė taikoma savireklamai, t. y. reklamai, susijusiai su skelbėjo nuosavais produktais, prekėmis, paslaugomis, veikla, pavadinimu ir išvaizda. Šiuo atveju mokesčio bazę, kuriai taikomas šis mokestis, sudaro skelbėjo tiesiogiai patirtos su reklamos skelbimu susijusios sąnaudos.

2.2. PROGRESINIAI MOKESČIO TARIFAI

- (13) Įstatyme nustatyta progresinių tarifų sistema, o taikomas tarifas gali siekti nuo 0 ir 1 % (įmonėms, kurių apyvarta iš reklamos yra maža arba vidutinė) iki 50 % (įmonėms, kurių apyvarta iš reklamos yra didelė):
- 0,5 mlrd. HUF nesiekiančiai apyvartos daliai – 0 %;
 - 0,5–5 mlrd. HUF apyvartos daliai – 1 %;
 - 5–10 mlrd. HUF apyvartos daliai – 10 %;
 - 10–15 mlrd. HUF apyvartos daliai – 20 %;
 - 15–20 mlrd. HUF apyvartos daliai – 30 %;
 - 20 mlrd. HUF viršijančiai apyvartos daliai – 50 %
- (14) 2014 m. Įstatymu Nr. LXXIV dėl tam tikrų mokesčio įstatymų ir susijusių įstatymų pakeitimo ir 2010 m. Įstatymu Nr. CXXII dėl nacionalinės mokesčių ir muitinės administracijos, kuriuo iš dalies pakeistas įstatymas, nuo 2015 m. sausio 1 d. viršutinis intervalas padidintas nuo 40 iki 50 %

2.3. PERKELTŲ NUOSTOLIŲ ATSKAITYMAS IŠ 2014 M. MOKESČIO BAZĖS

- (15) Pagal įstatymą įmonės galėjo iš 2014 m. mokesčio bazės atskaityti 50 % nuostolių sumos, perkeltos iš ankstesnių metų pagal pelno ir dividendų mokesčio įstatymą arba gyventojų pajamų mokesčio įstatymą.

- (16) 2014 m. liepos 4 d. iš dalies pakeitus tą įstatymą, nustatytas apribojimas, kad nuostolius atskaityti gali tik įmonės, kurių veikla 2013 m. buvo nepelninga (t. y. tik jei jos (skaičiuojant iki mokesčių atskaitymo) 2013 finansiniais metais pelno negavo arba patyrė nuostolių). Todėl įmonės, kurios perkėlė nuostolius iš ankstesnių metų, tačiau jų veikla 2013 m. buvo pelninga, nuostolių atskaitymo atlikti negali. Vengrijos teigimu, pakeitimo tikslas – užkirsti kelią mokesčių vengimui ir mokesčio prievolės vykdymo vengimui.
- (17) Galimybė atskaityti perkeltą nuostolių sumą taikoma tik mokant mokestį už 2014 m. Ši galimybė netaikoma už 2015 ar paskesnius metus mokėtinam mokesčiui.

2.4. MOKESTINIO ĮSIPAREIGOJIMO NUSTATYMAS IR MOKESČIO DEKLARAVIMAS

- (18) Remiantis įstatymu, mokesčio mokėtojas pats nustato savo mokestinį įsipareigojimą (įsivertina mokėtiną mokestį) ir pateikia mokesčių institucijai deklaraciją iki paskutinės penkto mėnesio, einančio po mokestinių metų, dienos.

2.5. MOKESČIO MOKĖJIMAS

- (19) Įstatymu nustatyta, kad mokesčio mokėtojas nustato ir deklaruoja savo mokestinį įsipareigojimą ir sumoka mokestį iki paskutinės penkto mėnesio, einančio po mokestinių metų, dienos.
- (20) 2014 m. liepos 18 d. įsigaliojus įstatymui, remiantis 2014 m. apyvarta iš reklamos, turėjo būti sumokėta atitinkamai apskaičiuota mokesčio už 2014 m. dalis. Mokesčio mokėtojas (remdamasis 2013 m. apyvarta iš reklamos) turėjo iki 2014 m. rugpjūčio 20 d. nustatyti ir deklaruoti avansu mokamą mokestį už 2014 m. ir jį sumokėti dviem lygiomis dalimis – iki 2014 m. rugpjūčio 20 d. ir lapkričio 20 d.
- (21) Remiantis iš Vengrijos valdžios institucijų gautais preliminariais duomenimis, iki 2014 m. lapkričio 28 d. gauta visa avansu sumokėto mokesčio už 2014 m. suma siekė 2 640 100 000 HUF [~ 8 500 000 EUR]. Maždaug 80 % visų pajamų, gautų iš avansu sumokėto mokesčio, sumokėjo viena įmonių grupė.

2.6. 2015 M. BIRŽELIO 4 D. ĮSTATYMU NR. LXII NUSTATYTI PAKEITIMAI

- (22) Po sprendimo pradėti procedūrą priėmimo, 2015 m. birželio 4 d. Įstatymu Nr. LXII Vengrija iš dalies pakeitė Reklamos mokesčio įstatymą – vietoj šešių progresinių mokesčio tarifų (nuo 0 iki 50 %) ji nustatė šią dviejopo tarifo sistemą:

— 0 % tarifas taikytinas 100 mln. HUF neviršijančiai apyvartos daliai;

— 5,3 % tarifas taikytinas 100 mln. HUF viršijančiai apyvartai.

- (23) Pakeitimu nustatyta, kad ši sistema gali būti pasirinktinai taikoma atgaline data nuo įstatymo įsigaliojimo 2014 m. Kitaip tariant, mokesčio mokėtojai gali pasirinkti, kokią sistemą taikyti apmokestinant ankstesnių metų apyvartą, – naująją dviejopo tarifo sistemą ar senąją šešių progresinių mokesčio tarifų sistemą.
- (24) Nuostata dėl perkeltų nuostolių atskaitymo iš 2014 m. mokesčio bazės, taikoma tik 2013 m. nepelningai veikusioms įmonėms, nepakeista.

3. OFICIALI TYRIMO PROCEDŪRA

3.1. PAGRINDAS PRADĖTI OFICIALIĄ TYRIMO PROCEDŪRĄ

- (25) Komisija pradėjo oficialią tyrimo procedūrą, nes tuo etapu laikėsi nuomonės, kad įstatymu nustatytas progresinių mokesčio tarifų taikymas ir nuostatų dėl nuostolių, perkeltų iš mokesčio bazės, atskaitymo taikymas yra valstybės pagalba.

- (26) Komisija laikėsi nuomonės, kad įmonėms, kurių apyvarta iš reklamos yra didelė (didesnėms įmonėms), ir įmonėms, kurių apyvarta iš reklamos yra maža (mažesnėms įmonėms), taikomi nevienodi progresiniai mokesčio tarifai ir pastarosios dėl jų dydžio yra suteikiamas atrankusis pranašumas. Komisija abejojo, ar gebėjimas mokėti, kurį nurodo Vengrija, gali būti laikomas pagrindiniu principu, kuriuo remiantis nustatomi apyvartos mokesčiai. Todėl Komisija laikėsi preliminarios nuomonės, kad įstatymu nustatytų progresinių reklamos mokesčio tarifų taikymas yra valstybės pagalba, nes atrodė, kad yra tenkinami ir visi kiti kriterijai, pagal kuriuos ši priemonė gali būti laikoma valstybės pagalba.
- (27) Be to, Komisijos nuomone, taikant įstatymo nuostatas, kuriomis leidžiama iš mokėtinos mokesčio sumos atskaityti anksčiau patirtus nuostolius, kurie buvo perkelti pagal pelno ir dividendų mokesčio įstatymą arba gyventojų pajamų mokesčio įstatymą, ir ypač taikant apribojimą, kad tai leidžiama tik 2013 m. nepelningai veikusioms įmonėms, yra nevienodai apmokestinamos įmonės, kurių padėtis apyvarta grindžiamo mokesčio taikymo požiūriu yra panaši. Komisija laikėsi nuomonės, kad matyti, jog šiomis nuostatomis suteikiamas atrankusis pranašumas įmonėms, kurių veikla 2013 m. buvo nepelninga, palyginti su įmonėmis, kurių veikla buvo nepelninga ankstesniais metais arba kurių veikla niekada nebuvo nuostolinga. Komisijos manymu, atsižvelgiant į mokesčių sistemos pobūdį ir esmę, nevienodų sąlygų taikymas yra nepagrįstas, visų pirma dėl to, kad Vengrija teigė, jog reklamos mokesčio esmė yra ta, kad apmokestinimas yra pagrįstas, jei gaunama pajamų iš reklamos. Todėl Komisija laikėsi nuomonės, kad tų nuostatų taikymas yra valstybės pagalba, nes buvo tenkinami ir visi kiti kriterijai, pagal kuriuos ši priemonė gali būti laikoma valstybės pagalba.
- (28) Šios priemonės atrodė nesuderinamos su vidaus rinka.

3.2. SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ PASTABOS

- (29) Komisija gavo trijų suinteresuotųjų šalių pastabas.
- (30) *Vengrijos reklamos asociacija* apibūdino Vengrijos reklamos sektoriaus padėtį ir išreiškė susirūpinimą dėl reklamos mokesčio taikymo. Asociacijos nuomone, taikant šį mokestį, sektoriui, kurio pajamos ir taip jau mažėja, suteikiama papildoma našta. Asociacija atkreipia dėmesį į tai, kad dėl bet kokio reklamos mokesčio taikymo mažos žiniasklaidos įmonės gali būti priverstos trauktis iš rinkos, nes jų pelnas mažas.
- (31) Vienas iš privačių Vengrijos televizijos paslaugų operatorių TV2 pateikė pastabų tik dėl ankstesnių metų nuostolių, perkeltų pelno mokesčio ir gyventojų pajamų mokesčio tikslu, atskaitymo. TV2 nuomone, taikant nuostatą dėl ankstesnių nuostolių užskaitymo, atrankusis pranašumas nesuteikiamas, nes valstybė narė, atsižvelgdama į tam tikrus gebėjimu mokėti grindžiamo mokesčio aspektus, pati savo nuožiūra nustato apyvarta grindžiamą mokestį. Jei Komisija nustatytų atrankumo aspektą, susijusį su ankstesnių metų nuostolių atskaitymo taisyklėmis, tas aspektas galėtų būti tik tai, kad nuostata taikoma tik 2013 m. nepelningai veikusioms įmonėms, tačiau ne tai, kad taikoma bendra taisyklė, pagal kurią leidžiama perkelti ankstesnių metų nuostolius.
- (32) RTL sutinka su sprendime pradėti procedūrą Komisijos pateiktu vertinimu. RTL teigė, kad dėl reklamos mokesčio atsiranda du papildomi atrankumo aspektai: i) mokestis būtų naudingesnis visuomeniniams transliuotojams nei komerciniams transliuotojams, nes laikoma, kad visuomeniniai transliuotojai yra visų pirma finansuojami valstybės lėšomis ir dėl to patiria mažesnę poveikį dėl mokesčio; ii) mokestis būtų naudingesnis Vengrijos transliuotojams nei tarptautiniams veiklos vykdytojams, nes laikoma, kad paprastai Vengrijos transliuotojai iš reklamos gauna mažesnes pajamas nei didesni tarptautiniai veiklos vykdytojai.

3.3. VENGRIJOS VALDŽIOS INSTITUCIJŲ POZICIJA

- (33) Vengrijos valdžios institucijos ginčija tai, kad šių priemonių taikymas yra valstybės pagalba. Iš esmės jos teigia, kad apie gebėjimą mokėti turėtų būti sprendžiama ne tik pagal įmonės pelningumą, bet ir pagal jai priklausančią rinkos dalį, taigi ir jos apyvartą. Vengrija teigia, kad progresinių apyvarta grindžiamo mokesčio tarifų taikymas grindžiamas gebėjimu mokėti ir kad nustatyti tikslus tarifų intervalus yra nacionalinė kompetencija. Vengrijos nuomone, pereinamojo laikotarpio priemonė 2013 m. nepelningai veikusioms įmonėms taikoma pagrįstai, nes be šios priemonės toms įmonėms tektų per didelę mokesčių našta.

- (34) Vengrija ginčija tai, kad mokesčio sistema yra atrankaus pobūdžio; visų pirma ji teigia, kad nuo bazinės sistemos nenukrypstama, nes, kalbant apie progresinius mokesčius, bazinę sistemą sudaro mokesčio bazė ir atitinkami mokesčio tarifai. Todėl įmonėms, kurių teisinė ir faktinė padėtis yra vienoda (kurių mokesčio bazė tokia pati), taikomas vienodo dydžio mokestis.

3.4. VENGRIJOS PASTABOS DĖL SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ PASTABŲ

- (35) Vengrija teigė, kad Vengrijos reklamos asociacijos pateiktose pastabose tiksliai aprašyta, kaip veikia Vengrijos reklamos rinka, ir, svarbiausia, prieita prie išvadų, kad mažesnių įmonių ir naujų rinkos dalyvių padėtis yra sunkesnė nei didesnių įmonių, kurių apyvarta didesnė. Todėl mažesnių reklamos rinkos dalyvių padėtis negali būti lyginama su didesnių skelbėjų, kurie geba mokėti daugiau ir kuriems turėtų tekti progresyviai didesnė mokesčių našta, padėtimi.
- (36) Vengrija sutinka su TV2 pastabomis ir atkreipia dėmesį į tai, kad, remiantis Teisingumo Teismo sprendimu Gibraltarų byloje, laikoma, kad pelningumas, kaip apmokestinimo kriterijus, yra bendro pobūdžio mokestinė priemonė, nes pelningumas – atsitiktinių aplinkybių rezultatas.
- (37) Dėl priežasčių, kurios jau paaiškintos ankstesnėse pastabose, Vengrija nesutinka su RTL argumentais. Vengrija taip pat aiškina, kad įstatymu nustatomos vienodos sąlygos visuomeniniams ir komerciniams transliuotojams ir, atlygintinai skelbiant bet kokią reklamą, taikomas vienodas mokestinis įpareigojimas.

4. PAGALBOS VERTINIMAS

4.1. VALSTYBĖS PAGALBOS BUVIMAS PAGAL SESV 107 STRAIPSNIO 1 DALĮ

- (38) Pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, „išskyrus tuos atvejus, kai Sutartys nustato kitaip, valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su vidaus rinka, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai“.
- (39) Todėl pagal šią nuostatą priemonę pripažįstant kaip pagalbą, ji turi atitikti visas šias sąlygas: i) priemonė turi būti priskiriama prie valstybės priemonių ir finansuojama iš valstybės išteklių; ii) priemone turi būti suteikiamas pranašumas jos gavėjui; iii) šis pranašumas turi būti atrankusis; iv) priemone turi būti iškraipoma konkurencija arba keliama jos iškraipymo grėsmė ir turi būti daromas poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai.

4.1.1. VALSTYBĖS IŠTEKLIAI IR PRISKYRIMAS PRIE VALSTYBĖS PRIEMONIŲ

- (40) Kad priemonė būtų laikoma valstybės pagalba, ji turi būti priskirtina valstybei narei ir finansuojama iš valstybės išteklių.
- (41) Kadangi ginčijamos priemonės sukurtos remiantis Vengrijos parlamento priimtu įstatymu, jos aiškiai priskiriamos Vengrijos valstybei.
- (42) Kalbant apie priemonės finansavimą iš valstybės išteklių, kai, taikydama priemonę, valstybė atsisako pajamų, kurias įprastomis aplinkybėmis ji turėtų rinkti iš įmonės, ši sąlyga taip pat tenkinama (*). Šiuo atveju Vengrija atsisako lėšų, kurias įprastomis aplinkybėmis turėtų surinkti iš įmonių, kurių apyvarta mažesnė (mažesnių įmonių), jei joms būtų taikomas toks pats mokesčio tarifas, kaip ir įmonėms, kurių apyvarta didesnė (didesnėms įmonėms).

4.1.2. PRANAŠUMAS

- (43) Pagal Sąjungos teismų praktiką pagalbos sąvoka apima ne tik pozityviąsias išmokas, bet ir priemones, kuriomis įvairiais būdais mažinami mokesčiai, kurie paprastai įtraukiami į įmonės biudžetą (*). Pranašumas gali būti suteikiamas įvairiais įmonės mokesčių naštos mažinimo būdais, visų pirma – sumažinant taikomą mokesčio

(*) Sprendimo *Prancūzija prieš Ladbroke Racing Ltd ir Komisiją*, C-83/98 P, ES:C:2000:248 ir ES:C:1999:577, 48–51 punktai. Priemonė, kuria leidžiama tam tikroms įmonėms taikyti mažesnius, nei reikėtų sumokėti, mokesčius arba atidėti jų mokėjimą, taip pat gali būti laikoma valstybės pagalba; žr. Sprendimo *Paint Graphos ir kiti*, sujungtos bylos C-78/08–C-80/08, 46 punktą.

(*) Sprendimo *Adria-Wien Pipeline*, C-143/99, ES:C:2001:598, 38 punktą.

tarifą, mokesčio bazę arba mokėtino mokesčio sumą ⁽⁶⁾. Nors, taikant mokesčio mažinimo priemonę, valstybės lėšos tiesiogiai nenaudojamos, ja suteikiamas pranašumas dėl to, kad įmonėms, kurioms taikoma ši priemonė, užtikrinama palankesnė finansinė padėtis, o valstybė praranda pajamų ⁽⁷⁾.

- (44) Įstatymu nustatomi progresiniai mokesčio tarifai, taikomi apmokestinant metinę apyvartą iš reklamos skelbimo Vengrijoje, atsižvelgiant į tarifų intervalus, į kuriuos patenka įmonės apyvarta. Kadangi tarifai yra progresiniai, procentinė mokesčio, kuriuo apmokestinama įmonės apyvarta, dalis laipsniškai didėja atsižvelgiant į tarifų intervalų, į kuriuos patenka apyvarta, skaičių. Todėl įmonės, kurių apyvarta maža (mažesnės įmonės), yra apmokestinamos gerokai mažesniu vidutiniu tarifu nei įmonės, kurių apyvarta didelė (didesnės įmonės). Įmonės, kurių apyvarta yra maža ir kurioms taikomas gerokai mažesnis vidutinis mokesčio tarifas, moka mažesnius mokesčius nei įmonės, kurių apyvarta didelė, todėl mažesnės įmonės turi pranašumą prieš didesnes įmones, kaip tai suprantama pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį.
- (45) Atitinkamai galimybe pagal įstatymą atskaityti nuostolius, perkeltus pelno mokesčio arba gyventojų pajamų mokesčio tikslu, suteikiamas pranašumas įmonėms, kurių veikla 2013 m. buvo nepelninga, nes taip sumažinama jų mokesčio bazė ir atitinkamai mokesčių našta, palyginti su įmonėmis, kurioms nuostolių atskaityti neleidžiama.

4.1.3. ATRANKUMAS

- (46) Priemonė laikoma atrankiaja, jei ji yra palankesnė tam tikroms įmonėms arba tam tikrų prekių gamybai, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje. Teisingumo Teismo teigimu, taikant fiskalines schemas, priemonės atrankumas iš esmės turi būti vertinamas atliekant trijų etapų analizę ⁽⁸⁾. Pirma, nustatomas bendras arba įprastas valstybėje narėje taikomas mokesčių režimas, t. y. bazinė sistema. Antra, turėtų būti nustatyta, ar konkrečia priemone yra nukrypstama nuo tos sistemos, nes pagal ją yra nevienodai apmokestinami ekonominės veiklos vykdytojai, kurių faktinė ir teisinė padėtis, atsižvelgiant į tai sistemai būdingus tikslus, yra panaši. Jeigu aptariama priemonė nuo bazinės sistemos nenukrypstama, ji nėra atrankioji. Tačiau jeigu nukrypstama (taigi ta priemonė yra *prima facie* atrankioji), trečiajame analizės etape reikia nustatyti, ar ta priemonė, kuria nukrypstama, gali būti laikoma pagrįsta atsižvelgiant į bazinės mokesčio sistemos pobūdį arba bendrąją schemą ⁽⁹⁾. Jeigu *prima facie* atrankioji priemonė, atsižvelgiant į sistemos pobūdį arba bendrąją schemą, laikoma pagrįsta, ji nebus atrankioji, taigi nepateks į Sutarties 107 straipsnio 1 dalies taikymo sritį.

4.1.3.1. Bazinė sistema

- (47) Bazinė sistema yra pagrindas, kuriuo remiantis vertinama, ar priemonė yra atrankioji.
- (48) Šiuo atveju bazinę sistemą sudaro tai, kad specialus reklamos mokestis taikomas teikiant reklamos paslaugas gautai apyvartai, t. y. visam skelbėjų gautam atlygiui (neatskaičius sąnaudų) už reklamos skelbimą. Komisija nemano, kad progresinių reklamos mokesčio tarifų sistema galėtų būti bazinės sistemos dalimi.
- (49) Kaip nurodė Teisingumo Teismas ⁽¹⁰⁾, ne visada pakanka apsiriboti atrankumo analize nustatant, ar priemone nenukrypstama nuo valstybės narės nustatytos bazinės sistemos. Taip pat būtina įvertinti, ar šios sistemos ribas valstybė narė nustatė nuosekliai, ar, priešingai, akivaizdžiai sutartiniu arba šališku būdu, kad šios ribos būtų palankesnės tam tikroms įmonėms. Priešingu atveju, vietoj to, kad nustatytų bendrąsias taisykles, taikomas visoms

⁽⁶⁾ Žr. Sprendimo *Italija prieš Komisiją*, C-66/02, ES:C:2005:768, 78 punktą; Sprendimo *Cassa di Risparmio di Firenze ir kiti*, C-222/04, ES:C:2006:8, 132 punktą; Sprendimo *Ministerio de Defensa ir Navantia*, C-522/13, ES:C:2014:2262, 21–31 punktus. Taip pat žr. Komisijos pranešimo dėl valstybės pagalbos taisyklių taikymo su tiesioginiu verslo apmokestinimu susijusioms priemonėms 9 punktą (OL C 384, 1998 12 10, p. 3).

⁽⁷⁾ Sprendimo *Air, Air Liquide Industries Belgium*, sujungtos bylos C-393/04 ir C-41/05, ES:C:2006:403 ir ES:C:2006:216, 30 punktas ir Sprendimo *Banco Exterior de España*, C-387/92, ES:C:1994:100, 14 punktas.

⁽⁸⁾ Pvz., žr. Sprendimą *Komisija prieš Nyderlandus (NO_x)*, C-279/08 P, ES:C:2011:551; Sprendimą *Adria-Wien Pipeline*, C-143/99, ES:C:2001:598; Sprendimą *Paint Graphos ir kiti*, sujungtos bylos C-78/08–C-80/08, ES:C:2011:550 ir ES:C:2010:411; Sprendimą *GIL Insurance*, C-308/01, ES:C:2004:252 ir ES:C:2003:481.

⁽⁹⁾ Komisijos pranešimas dėl valstybės pagalbos taisyklių taikymo su tiesioginiu verslo apmokestinimu susijusioms priemonėms.

⁽¹⁰⁾ Sprendimas *Komisija ir Ispanija prieš Government of Gibraltar ir Jungtinę Karalystę*, sujungtos bylos C-106/09 P ir C-107/09 P, ES:C:2011:732.

įmonėms, iš kurių tik tam tikroms įmonėms yra taikoma nukrypti leidžianti nuostata, valstybė narė tą patį rezultatą galėtų pasiekti apeidama valstybės pagalbos taisykles ir pakoreguodama bei sujungdama jas taip, kad, jas taikant, skirtingoms įmonėms tektų skirtinga našta ⁽¹¹⁾. Labai svarbu paminėti, kad šiuo atžvilgiu Teisingumo Teismas nuosekliai laikėsi nuomonės, kad Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje valstybės intervencijos priemonės neskirstomos pagal jų priežastis arba tikslus, – tos priemonės apibrėžiamos pagal jų poveikį, neatsižvelgiant į naudojamus metodus ⁽¹²⁾.

- (50) Įstatymu įvesta progresinių mokesčio tarifų sistema atrodo sąmoningai Vengrijos sukurta tam, kad būtų palankesnė tam tikroms įmonėms. Pagal įstatymu įvestą progresinių mokesčio tarifų sistemą reklamą skelbiančioms įmonėms taikomi skirtingi mokesčio tarifai, laipsniškai didėjantys nuo 0 iki 50 %, atsižvelgiant į tarifų intervalus, į kuriuos patenka įmonių apyvarta. Todėl reklamos mokesčiu apmokestinamoms įmonėms priklausomai nuo jų apyvartos dydžio yra taikomi skirtingi vidutiniai mokesčio tarifai.
- (51) Taigi taikant įstatymu įvestą progresinių tarifų sistemą, įmonės, atsižvelgiant į jų dydį, yra apmokestinamos skirtingu tarifu (išreikštu proporcingai jų bendrajai metinei apyvartai iš reklamos), nes įmonės apyvartos iš reklamos suma tam tikru mastu yra susijusi su tos įmonės dydžiu.
- (52) Kadangi kiekviena įmonė apmokestinama skirtingu tarifu, Komisija negali nustatyti vieno bazinio reklamos mokesčio tarifo. Vengrija nepateikė jokio konkretaus tarifo kaip bazinio arba įprasto tarifo ir nepaaiškino, kodėl būtų pagrįsta didesnę tarifą taikyti įmonėms, kurių apyvarta didelė, arba mažesnę tarifą taikyti įmonėms, kurių apyvarta iš reklamos yra mažesnė.
- (53) Nurodytas reklamos mokesčio tikslas – skatinti laikytis naštos pasidalijimo tarp visuomenės subjektų principo. Atsižvelgdama į šį tikslą, Komisija laikosi nuomonės, kad visų reklamos mokesčiu apmokestinamų veiklos vykdytojų teisinė ir faktinė padėtis yra panaši. Todėl, jei deramai nepagrįsta kitaip, visiems veiklos vykdytojams turėtų būti taikomos vienodos sąlygos ir, neatsižvelgiant į apyvartos dydį, jie turėtų sumokėti vienodą apyvartos dalį. Komisijos pastebėjimu, visiems veiklos vykdytojams taikant vieną bendrą mokesčio tarifą, prie valstybės biudžeto savaime daugiau prisideda įmonės, kurių apyvarta yra didesnė, nei tos, kurių apyvarta maža. Vengrija nepateikė jokio įtikinamo argumento, kodėl reikėtų šių tipų įmonėms taikyti skirtingas sąlygas nustatant proporcingai didesnę mokesčių naštą įmonėms, kurių apyvarta iš reklamos yra didesnė. Todėl Vengrija sąmoningai įvedė reklamos mokestį taip, kad jis iš karto būtų palankesnis tam tikroms įmonėms, t. y. toms, kurių apyvarta mažesnė (mažesnėms įmonėms), o kitos įmonės, t. y. didesnės įmonės, patektų į nepalankią padėtį ⁽¹³⁾.
- (54) Todėl bazinė sistema savo pobūdžiu yra atrankioji ir nėra laikoma pagrįsta atsižvelgiant į reklamos mokesčio tikslą – skatinti laikytis naštos pasidalijimo tarp visuomenės subjektų principo ir surinkti lėšų į valstybės biudžetą.
- (55) Panašiai šiuo atveju galimybė atskaityti ankstesnių metų nuostolius, iš 2014 m. mokesčio bazės perkeltus pelno mokesčio ir gyventojų pajamų mokesčio tikslu, negali būti laikoma bazinės sistemos dalimi mažiausiai dėl dviejų priežasčių. Viena vertus, mokestis yra grindžiamas apyvartos apmokestinimu, priešingai, nei pelnu grindžiamas mokestis; tai reiškia, kad paprastai sąnaudos iš apyvartos mokesčio bazės neturi būti atskaitomos. Šiuo atveju Vengrijos valdžios institucijos negalėjo paaiškinti, kaip ši sąnaudų atskaitymo galimybė galėtų būti susijusi su apyvartos mokesčio tikslu arba pobūdžiu. Kita vertus, galimybė atskaityti sąnaudas suteikiama tik įmonėms, kurių veikla 2013 m. buvo nepelninga. Tai nėra bendroji atskaitymo taisyklė ir atrodo, kad ši galimybė atskaityti nuostolius yra taikoma sutartinai arba bent jau nepakankamai nuosekliai, kad būtų laikoma bazinės sistemos dalimi.
- (56) Komisijos nuomone, iš reklamos gautos apyvartos apmokestinimo bazinę sistemą turėtų sudaryti valstybės pagalbos taisykles atitinkantis mokestis, taikomas apyvartai iš reklamos, t. y. kai:

— apyvartai iš reklamos taikomas vienodas (vienas bendras) mokesčio tarifas;

— nėra ir nenustatoma jokio kito aspekto, kuriuo tam tikroms įmonėms būtų suteikiamas atrankusis pranašumas.

⁽¹¹⁾ Ten pat, 92 punktas.

⁽¹²⁾ Sprendimo *British Aggregates prieš Komisiją*, C-487/06 P, ES:C:2008:757, 85 ir 89 punktai ir jame nurodyta teismų praktika, ir Sprendimo *Komisija prieš Nyderlandus (NO₂)*, C-279/08 P, ES:C:2011:551, 51 punktas.

⁽¹³⁾ Sprendimas *Komisija ir Ispanija prieš Government of Gibraltar ir Jungtinę Karalystę*, sujungtos bylos C-106/09 P ir C-107/09 P, ES:C:2011:732.

4.1.3.2. Nukrypimas nuo bazinės sistemos

- (57) Antrajame etape būtina nustatyti, ar priemone nenukrypstama nuo bazinės sistemos tam tikrų įmonių, kurių faktinė ir teisinė padėtis esminio bazinės sistemos tikslo požiūriu yra panaši, naudai.
- (58) Reklamos mokesčio tarifų sistemos progresyvumas skatina įmonių, užsiimančių reklamos skelbimu Vengrijoje, nevienodą apmokestinimą pagal jų vykdomos reklamos veiklos apimtį, apie kurią sprendžiama pagal jų apyvartą iš reklamos.
- (59) Iš tiesų dėl įstatymu nustatytų tarifų progresyvumo įmonės, kurių apyvarta patenka į mažesnių tarifų intervalus, apmokestinamos gerokai mažesniais mokesčiais nei įmonės, kurių apyvarta patenka į didesnių tarifų intervalus. Dėl to įmonėms, kurių apyvarta maža, taikomi ir gerokai mažesni ribiniai mokesčių tarifai, ir gerokai mažesni vidutiniai mokesčių tarifai, palyginti su įmonėmis, kurių apyvarta didelė, tad už tą pačią veiklą jos apmokestinamos gerokai mažesniais mokesčiais. Visų pirma Komisija atkreipia dėmesį į tai, kad įmonių, kurių apyvarta iš reklamos yra didesnė, apyvarta, patenkanti į didžiausių tarifų intervalus (30, 40 arba 50 %), yra apmokestinama ypač dideliu tarifu, taigi taikomos labai nevienodos sąlygos.
- (60) Be to, iš 2015 m. vasario 17 d. Vengrijos valdžios institucijų pateiktų duomenų apie avansinio mokesčio mokėjimą matyti, kad 30 ir 40 arba 50 % mokesčio tarifai, taikomi apyvartai iš reklamos, patenkančiai į dviejų didžiausių tarifų intervalus, 2014 m. veiksmingai taikyti tik vienai įmonei ir kad šios įmonės sumokėtas mokestis sudarė maždaug 80 % visų Vengrijos valstybės gautų pajamų iš avansu sumokėto mokesčio. Iš šių duomenų matyti, koks konkretus poveikis yra daromas taikant įmonėms įstatymu nustatytas nevienodas sąlygas ir tai, kad įstatymu nustatyti progresiniai tarifai yra atrankaus pobūdžio.
- (61) Todėl Komisija mano, kad įstatymu įvesta progresinių tarifų sistema nukrypstama nuo bazinės sistemos, pagal kurią reklamos mokestis taikomas visiems su reklamos skelbimu Vengrijoje susijusiems veiklos vykdytojams, tačiau suteikiant palankesnes sąlygas įmonėms, kurių apyvarta mažesnė.
- (62) Komisija taip pat laikosi nuomonės, kad, suteikiant galimybę įmonėms, kurių veikla 2013 m. buvo nepelninga, pelno mokesčio ir gyventojų pajamų mokesčio tikslu iš 2014 m. mokesčio bazės atskaityti perkeltus ankstesnius nuostolius, nukrypstama nuo bazinės sistemos, t. y. nuo bendrosios taisyklės, kad veiklos vykdytojai yra apmokestinami remiantis jų apyvarta iš reklamos. Mokestis yra grindžiamas apyvartos apmokestinimu, priešingai, nei pelnu grindžiamas mokestis; tai reiškia, kad paprastai sąnaudų iš apyvartos mokesčio bazės neturi būti atskaitomos.
- (63) Visų pirma, leidžiant atskaityti nuostolius tik įmonėms, kurių veikla 2013 m. buvo nepelninga, nevienodos sąlygos taikomos nuostolius perkėlusioms įmonėms, kurių veikla 2013 m. buvo nepelninga, ir įmonėms, kurių veikla 2013 m. buvo pelninga, tačiau jos būtų galėjusios perkelti ankstesnių finansinių metų nuostolius. Be to, šia nuostata nenustatomas apribojimas, kad, vykdant su reklamos mokesčiu susijusį mokestinį įsipareigojimą, gali būti užskaityti tik 2013 m. patirti nuostoliai; įmonei, kurios veikla 2013 m. buvo nepelninga, leidžiama užskaityti ir iš ankstesnių metų perkeltus nuostolius. Komisija taip pat mano, kad, leidžiant atskaityti nuostolius, kurių įmonės patyrė iki Reklamos mokesčio įstatymo priėmimo, atsiranda atrankumo aspektas, nes šiuo leidimu gali būti sukuriamos palankesnės sąlygos tam tikroms didelės nuostolių sumas perkėlusioms įmonėms.
- (64) Atsižvelgdama į Vengrijos reklamos mokesčio tikslą, Komisija laikosi nuomonės, kad įstatymo nuostatomis, kuriomis leidžiama, laikantis įstatyme nustatytų sąlygų, atskaityti perkeltus nuostolius, sukuriamos nevienodos sąlygos įmonėms, kurių teisinė ir faktinė padėtis yra panaši.
- (65) Todėl Komisija mano, kad priemonės yra *prima facie* atrankiosios.

4.1.3.3. Pagrindimas atsižvelgiant į mokesčio sistemos pobūdį ir bendrąją schemą

- (66) Priemonė, kuria nukrypstama nuo bazinės sistemos, nėra atrankioji, jei ji laikoma pagrįsta atsižvelgiant į sistemos pobūdį arba bendrąją schemą. Šiuo atveju priemonė yra jai būdingų mechanizmų, būtinų sistemos veikimui ir veiksmingumui užtikrinti, rezultatas ⁽¹⁴⁾. Šį pagrindimą turi pateikti valstybė narė.

⁽¹⁴⁾ Pvz., žr. Sprendimo *Paint Graphos* ir kiti, sujungtos bylos C-78/08–C-80/08, ES:C:2011:550 ir ES:C:2010:411, 69 punktą.

Tarifų progresyvumas

- (67) Vengrijos valdžios institucijos teigė, kad iš įmonės apyvartos ir dydžio sprendžiama apie jos gebėjimą mokėti ir todėl įmonė, kurios apyvarta iš reklamos yra didesnė, yra labiau gebanti mokėti nei įmonė, kurios apyvarta iš reklamos yra mažesnė. Komisijos nuomone, Vengrijos pateiktoje informacijoje nenurodyta, kad įmonių grupės apyvarta yra tinkamas jos gebėjimo mokėti įrodymas, nei tai, kad mokesčio progresyvumo modelis, atsižvelgiant į mokesčio sistemos pobūdį ir bendrąją schemą, yra pagrįstas.
- (68) Tai, kad kuo didesnė yra įmonės apyvarta, tuo didesnę mokesčių ji turi sumokėti, yra natūrali (vieno tarifo) apyvartos mokesčių taikymo pasekmė. Skirtingai nei taikant pelno grindžiamus mokesčius ⁽¹⁵⁾, taikant apyvarta grindžiamą mokesčių, neturi būti atsižvelgiama (ir nėra atsižvelgiama) į sąnaudas, patirtas tai apyvartai pasiekti. Todėl nesant specialių priešingai įrodančių įrodymų, apie įmonės gebėjimą mokėti negali būti sprendžiama tiesiog iš pasiektos apyvartos sumos. Vengrija neįrodė, kad, kaip teigiama, apyvarta yra susijusi su gebėjimu mokėti, taip pat kad šis ryšys tiksliai perteiktas reklamos mokesčio progresyvumo modelyje (nuo 0 iki 50 % apyvartos).
- (69) Komisija mano, kad progresiniai apyvartos mokesčių tarifai gali būti laikomi pagrįstais tik tuo atveju, jei konkrečiam su mokesčiu susijusiam tikslui pasiekti iš tiesų būtini progresiniai tarifai. Pvz., progresinių apyvartos mokesčių tarifų taikymas galėtų būti laikomas pagrįstu, jei įrodoma, kad išoriniai padariniai, atsiradę dėl šiuo mokesčiu apmokestinamos veiklos, taip pat laipsniškai (t. y. labiau nei proporcingai) didėja kartu su apyvarta. Tačiau Vengrija nepateikė teiginio, kad mokesčio progresyvumas yra grindžiamas išoriniais padariniais, kuriuos galėjo lemti reklama.

Perkeltų nuostolių atskaitymas

- (70) Kalbant apie įmonių, kurių veikla 2013 m. buvo nepelninga, perkeltų nuostolių atskaitymą, šių nuostolių atskaitymas, kaip priemonė, kuria siekiama užkirsti kelią mokesčių vengimui ir mokesčio prievolės vykdymo vengimui, negali būti laikomas pagrįstu. Šia priemone nustatomas sutartinis įmonių, kurių teisinė ir faktinė padėtis yra panaši, skirstymas į dvi grupes. Kadangi šis skirstymas yra sutartinis ir nesuderinamas su apyvarta grindžiamo mokesčio pobūdžiu, kaip aprašyta 62 ir 63 konstatuojamosiose dalyse, tai negali būti laikoma nuoseklia kovos su piktnaudžiavimu taisykle, kuria būtų galima pagrįsti nevienodų sąlygų taikymą.

Išvada dėl pagrindimo

- (71) Taigi Komisija laikosi nuomonės, kad gebėjimas mokėti negali būti laikomas pagrindiniu Vengrijos nustatyto reklamos apyvartos mokesčio taikymo principu. Atitinkamai Komisija nemano, kad, atsižvelgiant į mokesčio sistemos pobūdį ir bendrąją schemą, tos priemonės yra pagrįstos. Taigi tomis priemonėmis suteikiamas atrankusis pranašumas reklamos įmonėms, kurių apyvarta mažesnė (mažesniems įmonėms), ir įmonėms, kurių veikla 2013 m. buvo nepelninga ir kurios galėjo iš 2014 m. mokesčio bazės atskaityti perkeltus nuostolius.

4.1.4. GALIMAS KONKURENCIJOS IŠKRAIPYMAS IR POVEIKIS PREKYBAI SĄJUNGOJE

- (72) Pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį, kad priemonė būtų laikoma valstybės pagalba, ta priemone turi būti iškraipoma konkurencija arba keliama jos iškraipymo grėsmė ir turi būti daromas poveikis Sąjungos vidaus prekybai.
- (73) Priemonės taikomos visoms įmonėms, gaunančioms apyvartą iš reklamos skelbimo Vengrijoje. Vengrijos reklamos rinka yra atvira konkurencijai, jai būdinga tai, kad joje veikia veiklos vykdytojai iš kitų valstybių narių, todėl bet kokia pagalba sudarant palankesnes sąlygas tam tikriems veiklos vykdytojams gali turėti įtakos Sąjungos vidaus prekybai. Iš tiesų priemonės turi įtakos įmonių, kurioms taikomas mokeskis, konkurencingumui. Taikant šią priemonę, įmonėms, kurių apyvarta mažesnė, ir įmonėms, kurių veikla 2013 m. buvo nepelninga, sumažinamas mokestinis išpareigojimas, kurį, priešingu atveju, jos turėtų vykdyti, jei joms būtų taikomas toks pat reklamos mokestis kaip įmonėms, kurių apyvarta didelė, ir (arba) įmonėms, kurių veikla 2013 m. buvo pelninga. Taigi šiomis priemonėmis suteikiama pagalba yra veiklos pagalba, nes ja sumažinamas šioms įmonėms

⁽¹⁵⁾ Žr. Komisijos pranešimo dėl valstybės pagalbos taisyklių taikymo su tiesioginiu verslo apmokestinimu susijusioms priemonėms 24 punktą. Pareiškimas dėl persikirstymo tikslo, kuriuo galima pagrįsti progresinį mokesčio tarifą, aiškiai susijęs tik su pelno arba (grynųjų) pajamų mokesčiais, o ne su apyvartos mokesčiais.

taikomas mokestis, kurį jos įprastai turėtų mokėti vykdydamos kasdienį valdymo arba įprastą veiklą. Teisingumo Teismas nuosekliai laikėsi nuomonės, kad veiklos pagalba iškraipo konkurenciją⁽¹⁶⁾, todėl bet kokia šioms įmonėms teikiama pagalba turėtų būti laikoma kaip iškraipanti konkurenciją arba kelianti jos iškraipymo grėsmę, nes stiprinama šių įmonių finansinė padėtis Vengrijos reklamos rinkoje. Atitinkamai šiomis priemonėmis iškraipoma konkurencija arba keliami jos iškraipymo grėsmė ir daromas poveikis Sąjungos vidaus prekybai.

4.1.5. IŠVADA

- (74) Kadangi visos sąlygos, nustatytos Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje, tenkinamos, Komisija daro išvadą, kad reklamos mokesčio, kuriuo nustatoma progresinių mokesčio tarifų sistema, taikymas ir tai, kad tik įmonės, kurių veikla 2013 m. buvo nepelninga, gali iš 2014 m. mokesčio bazės atskaityti perkeltus nuostolius, pagal šią nuostatą yra laikoma valstybės pagalba.

4.2. PAGALBOS SUDERINAMUMAS SU VIDAUS RINKA

- (75) Valstybės pagalba laikoma suderinama su vidaus rinka, jei ji patenka į bet kurią Sutarties 107 straipsnio 2 dalyje nurodytą kategoriją⁽¹⁷⁾, ir ji gali būti laikoma suderinama su vidaus rinka, jei Komisija nustato, jog ji patenka į bet kurią Sutarties 107 straipsnio 3 dalyje nurodytą kategoriją⁽¹⁸⁾. Tačiau atsakomybė įrodyti, kad suteikta valstybės pagalba yra suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties 107 straipsnio 2 dalį arba 107 straipsnio 3 dalį, tenka pagalbą teikiančiai valstybei narei⁽¹⁹⁾.
- (76) Komisija atkreipia dėmesį į tai, kad Vengrijos valdžios institucijos nepateikė argumentų, kuriais remiantis būtų galima teigti, kad priemonės yra suderinamos su vidaus rinka, ir į tai, kad Vengrija nepateikė pastabų dėl sprendime pradėti procedūrą išreikštų abejonių, susijusių su priemonių suderinamumu. Komisija mano, kad nė viena iš išimčių, nurodytų minėtose Sutarties nuostatose, netaikoma, nes neatrodo, kad priemonėmis siekiama šiose nuostatose nurodytų tikslų.
- (77) Todėl priemonės negali būti pripažintos suderinamomis su vidaus rinka.

4.3. 2015 M. PRIIMTŲ REKLAMOS MOKESČIO PAKEITIMŲ POVEIKIS VALSTYBĖS PAGALBOS VERTINIMUI

- (78) Kaip aprašyta sprendime pradėti procedūrą, 2014 m. Įstatymu Nr. XXII įvesto reklamos mokesčio taikymas sustabdytas nuo Komisijos sprendimo pradėti oficialią tyrimo procedūrą ir sustabdyti priemonės taikymą dienos. Tačiau 2015 m. birželio mėn. Vengrijos valdžios institucijos, nepateikusios Komisijai išankstinio pranešimo ir (arba) negavusios Komisijos leidimo, iš dalies pakeitė 2014 m. reklamos mokesčių ir šis pakeistas mokestis buvo toliau taikomas. Komisijos nuomone, pakeistas reklamos mokestis yra pagrįstas tais pačiais principais kaip ir pirminis mokestis ir jam būdingos tos pačios ypatybės (bent jau tam tikros), kurios yra aprašytos sprendime pradėti procedūrą ir dėl kurių Komisija nusprendė pradėti oficialią tyrimo procedūrą. Dėl to Komisija mano, kad iš dalies pakeistas reklamos mokestis įeina į sprendimo pradėti procedūrą taikymo sritį. Šioje dalyje Komisija vertina, ar (ir kiek), remiantis iš dalies pakeistu reklamos mokesčiu, galima išsklaidyti sprendime pradėti procedūrą nurodytas abejones dėl pirminio reklamos mokesčio.
- (79) 2015 m. priimtu pakeitimu išspręsti kai kurie su valstybės pagalba susiję svarbūs klausimai, kuriuos Komisija nurodė sprendime pradėti procedūrą, tačiau visi tie klausimai iki galo neišspręsti.

⁽¹⁶⁾ Sprendimo *Heiser*, C-172/03, ES:C:2005:130, 55 punktas. Taip pat žr. Sprendimo *Komisija prieš Italiją ir Wam*, C-494/06 P, ES:C:2009:272, 54 punktą ir sprendime nurodytą teismų praktiką, ir Sprendimo *Rousse Industry prieš Komisiją*, C-271/13 P, ES:C:2014:175, 44 punktą. Sprendimo *Comitato „Venezia vuole vivere“ ir kiti prieš Komisiją*, sujungtos bylos C-71/09 P, C-73/09 P ir C-76/09 P, ES:C:2011:368, 136 punktas. Taip pat žr. Sprendimo *Vokietija prieš Komisiją*, C-156/98, ES:C:2000:467, 30 punktą ir sprendime nurodytą teismų praktiką.

⁽¹⁷⁾ SESV 107 straipsnio 2 dalyje numatytos išimtys: a) socialinio pobūdžio pagalba, teikiama individualiems vartotojams; b) pagalba gaivalinių nelaimių ar kitų ypatingų įvykių padarytai žalai atitaistyti; c) pagalba, teikiama tam tikriems Vokietijos Federacinės Respublikos regionams.

⁽¹⁸⁾ SESV 107 straipsnio 3 dalyje numatytos išimtys: a) pagalba, skirta tam tikrų regionų plėtrai skatinti; b) pagalba, skirta tam tikriems projektams, kurie svarbūs bendriems Europos interesams, vykdyti arba kurios nors valstybės narės ekonomikos dideliems sutrikimams pašalinti; c) pagalba, skirta tam tikrai ekonominei veiklai arba sritims plėtoti; d) pagalba, skirta kultūrai remti ir paveldui išsaugoti; e) Tarybos sprendimu nurodyta pagalba.

⁽¹⁹⁾ Sprendimo *Olympiaki Aeroporia Ypiresies prieš Komisiją*, T-68/03, ES:T:2007:253, 34 punktas.

- (80) Pirma, taikant naująją mokesčio tarifų sistemą, išimtis vis tiek suteikiama įmonėms (grupėms), kurių apyvarta nesiekia 100 mln. HUF, t. y. maždaug 325 000 EUR (taikomas 0 % tarifas), nors kitos įmonės mokės 5,3 % už 100 mln. HUF viršijančią apyvartą dalį. Visų pirma tai reiškia, kad, apmokestinant įmones, kurių apyvarta iš reklamos viršija nustatytą ribą, išlaikomas progresyvumas.
- (81) Nauja riba, iki kurios taikomas 0 % tarifas (100 mln. HUF), yra žemesnė nei ta, iki kurios pagal senąjį teisės aktą buvo taikomas 0 % mokesčio tarifas (buvo nustatyta 500 mln. HUF riba). Tačiau dėl šios priežasties per metus iš mokesčių nesurenkama maždaug 17 000 EUR ($5,3 \% \times 325\,000$ EUR).
- (82) Komisija suteikė Vengrijai galimybę atsižvelgiant į mokesčių sistemos esmę (pvz., administracinę naštą) pagrįsti 0 % mokesčio tarifo taikymą apmokestinant 100 mln. HUF nesiekiančią apyvartą iš reklamos. Tačiau Vengrija nepateikė argumentų, kuriais remiantis būtų galima įrodyti, kad mokesčio rinkimo sąnaudos (administracinė našta) viršytų surinkto mokesčio sumą (apytikriai iki 17 000 EUR mokesčių sumą per metus).
- (83) Antra, pakeitimu nustatyta, kad ši sistema gali būti pasirinktinai taikoma atgaline data nuo įstatymo įsigaliojimo 2014 m.; kalbant apie ankstesnių metų apyvartos apmokestinimą, mokesčio mokėtojai gali pasirinktinai taikyti naująją arba senąją sistemą.
- (84) Tai reiškia, kad praktiškai įmonės, kurioms anksčiau buvo taikomas 0 ir 1 % mokesčio tarifas, nebus atgaline data apmokestinamos 5,3 % tarifu, nes nepanašu, kad jos rinktųsi mokėti daugiau mokesčių. Taigi kadangi iš dalies pakeistą mokestį galima pasirinktinai taikyti atgaline data, įmonės gali išvengti mokesčio mokėjimo pagal naująją sistemą, ir taip suteikiamas ekonominis pranašumas įmonėms, kurios nepasirinks 5,3 % tarifo.
- (85) Trečia, nuostata dėl perkeltų nuostolių atskaitymo iš 2014 m. mokesčio bazės, taikoma tik įmonėms, kurios 2013 m. pelno negavo, nepakeista. Taigi, pradėjus taikyti iš dalies pakeistą sistemą, liko neišspręsti ir toliau yra aktualūs sprendime pradėti procedūrą nurodyti su valstybės pagalba susiję rūpimi klausimai.
- (86) Todėl Komisija laikosi nuomonės, kad 2015 m. priimtais Reklamos mokesčio įstatymo pakeitimais tik iš dalies išspręsti su 2014 m. Reklamos mokesčio įstatymu susiję rūpimi klausimai, kuriuos Komisija nurodė sprendime pradėti procedūrą. Iš tiesų iš dalies pakeistam įstatymui būdingi tie patys aspektai, kurie, Komisijos nuomone, ankstesnėje sistemoje buvo susiję su valstybės pagalba. NET ir nuo 6 iki 2 sumažinus taikytinų tarifų ir intervalų skaičių, o didžiausią tarifą iš esmės sumažinus nuo 50 iki 5,3 %, mokestis toliau yra progresinis, jo progresyvumas toliau yra nepagrįstas, o galimybė atskaityti perkeltus nuostolius tebetaikoma. Šis vertinimas aktualus ateičiai, tačiau taip pat ir kalbant apie ankstesnį laikotarpį, t. y. iki iš dalies pakeisto įstatymo įsigaliojimo 2015 m. liepos 5 d., ir galbūt, jei nuostatos bus taikomos atgaline data, – nuo įstatymo įsigaliojimo 2014 m.
- (87) Todėl 2015 m. priimti reklamos mokesčio pakeitimai nedaro poveikio Komisijos išvadai, kad reklamos mokestis yra susijęs su neteisėta ir nesuderinama valstybės pagalba.

4.4. PAGALBOS SUSIGRAŽINIMAS

- (88) Kaip jau minėta 78 konstatuojamojoje dalyje, Komisija mano, kad sprendimas pradėti procedūrą taikomas ir iš dalies pakeistai sistemai. Taigi sprendimas pradėti procedūrą yra susijęs su Reklamos mokesčio įstatymu, kuris galiojo priimant šį sprendimą, t. y. 2015 m. kovo 12 d., taip pat su jo pakeitimais, padarytais 2015 m. birželio 5 d.
- (89) Komisijai nebuvo pranešta apie priemones ir Komisija nėra patvirtinusi, kad jos yra suderinamos su vidaus rinka. Šios priemonės laikomos valstybės pagalba remiantis Sutarties 107 straipsnio 1 dalimi ir nauja pagalba remiantis Reglamento (ES) 2015/1589 1 straipsnio c punktu. Kadangi šios priemonės buvo įgyvendinamos pažeidžiant Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nurodytą įsipareigojimą neįgyvendinti priemonių, šios priemonės taip pat laikomos neteisėta pagalba pagal Reglamento (ES) 2015/1589 1 straipsnio f punktą.
- (90) Priemonės pripažinus neteisėta ir nesuderinama valstybės pagalba, pagal Reglamento (ES) 2015/1589 16 straipsnį ši pagalba turi būti susigrąžinta iš jos gavėjų.
- (91) Kalbant apie mokesčio tarifų progresyvumą, sprendimas susigrąžinti pagalbą reiškia, kad Vengrija visoms įmonėms turi taikyti vienodas sąlygas, lyg joms būtų taikomas vienas bendras fiksuotas tarifas. Atitinkamai Komisija mano, kad vienas bendras fiksuotas tarifas turėtų būti 5,3 %, kaip Vengrija jau nustatė priimdama

mokesčio pakeitimus, nebent Vengrija per du mėnesius nuo šio sprendimo priėmimo dienos nuspręstų nustatyti kitoki vieną bendrą mokesčio tarifą, kuris būtų atgaline data taikomas visoms įmonėms per visą reklamos mokesčio (pirminio ir patvirtinto priėmus pakeitimus) taikymo laikotarpį, arba nuspręstų reklamos mokestį panaikinti atgaline data nuo jo įsigaliojimo dienos.

- (92) Kalbant apie pagalbą, suteiktą įmonėms, kurių veikla 2013 m. buvo nepelninga dėl perkeltų nuostolių atskaitymo, Vengrija turi susigrąžinti mokesčio, kuriuo, taikant fiksuoto dydžio tarifą, turėjo būti apmokestinama visa šiuo mokesčiu apmokestinamų įmonių apyvarta iš reklamos (neatskaičius nuostolių), sumos ir faktiškai sumokėto mokesčio sumos skirtumą. Šis skirtumas atitinka mokesčio, kuris dėl nuostolių atskaitymo nesumokėtas, sumą.
- (93) Kaip teigiama 56 konstatuojamojoje dalyje, apyvartos iš reklamos apmokestinimo bazinę sistemą turėtų sudaryti mokestis, taikomas remiantis šiais principais:
- mokestis taikomas visai apyvartai iš reklamos (be galimybės pasirinkti), neatskaičius jokių perkeltų nuostolių;
 - apyvarta apmokestinama vienodu (vienu bendru) mokesčio tarifu; automatiškai taikomas vienas bendras 5,3 % tarifas;
 - nėra ir nenustatoma jokio kito aspekto, kuriuo tam tikroms įmonėms būtų suteikiamas atankusis pranašumas.
- (94) Kalbant apie susigrąžinimą, tai reiškia, kad laikotarpiu nuo reklamos mokesčio įsigaliojimo 2014 m. iki jo panaikinimo arba pakeitimo kita valstybės pagalbos taisyklės visiškai atitinkančia schema dienos įmonių, turėjusių apvartos iš reklamos, gautos pagalbos suma turėtų būti apskaičiuojama kaip:
- mokesčio (1), kurį įmonė turėjo būti sumokėjusi pagal taikomą bazinę sistemą ir laikydamasi valstybės pagalbos taisyklių (visą apyvartą iš reklamos, neatskaičius jokių perkeltų nuostolių, apmokestinant vienu bendru mokesčio tarifu, kuris automatiškai yra 5,3 %), sumos ir
 - mokesčio (2), kurį įmonė buvo įpareigota sumokėti arba jau buvo sumokėjusi, sumos skirtumas.
- (95) Kadangi 1 mokesčio ir 2 mokesčio sumos skirtumas yra teigiama suma, pagalbos suma turėtų būti susigrąžinta kartu su susigrąžinimo palūkanomis, apskaičiuotomis nuo prievolės mokėti mokestį įsigaliojimo dienos.
- (96) Lėšų susigrąžinti nereikėtų, jei Vengrija atgaline data nuo reklamos mokesčio įsigaliojimo 2014 m. dienos panaikintų mokesčio sistemą. Jei Vengrija imtųsi šių veiksmų, ji vis tiek turėtų galimybę ateityje, pvz., nuo 2017 m., įvesti mokesčio sistemą, kuri būtų neprogresinė ir pagal kurią mokesčiu apmokestinamiems veiklos vykdytojams būtų taikomos vienodos sąlygos.

5. IŠVADA

- (97) Komisija laikosi nuomonės, kad Vengrija neteisėtai įgyvendino aptariamą pagalbą, pažeisdama Sutarties 108 straipsnio 3 dalį.
- (98) Vengrija privalo panaikinti neteisėtos pagalbos schemą arba pakeisti ją nauja valstybės pagalbos taisyklės atitinkančia schema.
- (99) Vengrija privalo susigrąžinti pagalbą.
- (100) Tačiau, Komisijos nuomone, mokestinė nauda, t. y. mokesčio suma, sutaupyta taikant 100 mln. HUF ribą, galėtų būti suderinama su Komisijos reglamento (ES) Nr. 1407/2013 ⁽²⁰⁾ (toliau – *de minimis* Reglamentas) nuostatomis. Viršutinė riba, kuri gali būti taikoma įmonių grupei atsižvelgiant į visą *de minimis* paramą, yra 200 000 EUR per 3 metus. Kad pagalba atitiktų *de minimis* taisykles, turi būti įvykdytos visos kitos *de minimis* Reglamente nustatytos sąlygos. Jei nauda atsiranda dėl išimties taikymo pagal *de minimis* taisykles, pagalba nelaikoma neteisėta ir nesuderinama valstybės pagalba ir ji neturi būti susigrąžinama.

⁽²⁰⁾ 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL L 352, 2013 12 24, p. 1).

- (101) Šis sprendimas priimtas nedarant poveikio galimoms tyrimo procedūroms dėl priemonių atitikties pagrindinėms Sutartyje nustatytoms laisvėms, konkrečiai – Sutarties 49 straipsniu garantuojamai įsisteigimo laisvei,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Valstybės pagalba, suteikta pagal Vengrijos reklamos mokesčio įstatymą, įskaitant po šio įstatymo pakeitimo 2015 m. birželio 5 d. suteiktą pagalbą, kuri buvo teikiama taikant progresinius apyvartos mokesčio tarifus ir suteikiant galimybę įmonėms, kurių veikla 2013 m. buvo nepelninga, iš 2014 m. mokesčio bazės atskaityti perkeltus nuostolius, ir kurią Vengrija teikė neteisėtai, pažeisdama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalį, yra nesuderinama su vidaus rinka.

2 straipsnis

Individuali pagalba, suteikta pagal 1 straipsnyje nurodytą schemą, nelaikoma pagalba, jei tada, kai ji buvo teikiama, ji atitiko sąlygas, nustatytas reglamente, priimtame pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 994/98 ⁽²¹⁾ arba Tarybos reglamentą (ES) 2015/1588 ⁽²²⁾ 2 straipsnį (priklausomai nuo to, kuris reglamentas taikytas tuo metu, kai pagalba buvo teikiama).

3 straipsnis

Individuali pagalba, suteikta pagal 1 straipsnyje nurodytą schemą, kuri teikiant pagalbą atitiko sąlygas, nustatytas reglamente, priimtame pagal Reglamento (EB) Nr. 994/98, panaikinto ir pakeisto Reglamentu (ES) 2015/1588, 1 straipsnį, arba bet kurioje kitoje patvirtintoje pagalbos schemoje, yra suderinama su vidaus rinka, kai nevirsijama didžiausia šios rūšies pagalbai taikoma pagalbos intensyvumo riba.

4 straipsnis

1. Vengrija, kaip nurodyta 88–95 konstatuojamosiose dalyse, susigrąžina iš pagalbos gavėjų su vidaus rinka nesuderinamą pagalbą, suteiktą pagal 1 straipsnyje nurodytą schemą.
2. Susigrąžintinoms sumoms taikomos palūkanos, skaičiuojamos nuo tų sumų suteikimo pagalbos gavėjams dienos iki jų faktinio susigrąžinimo.
3. Palūkanos skaičiuojamos nuo pagrindinės sumos ir susikaupusių palūkanų pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 794/2004 ⁽²³⁾ su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 271/2008 ⁽²⁴⁾, V skyrių.
4. Vengrija nuo šio sprendimo priėmimo dienos nutraukia visų pagal 1 straipsnyje nurodytą schemą dar neišmokėtų pagalbos sumų mokėjimą.

5 straipsnis

1. Pagalba, suteikta pagal 1 straipsnyje nurodytą schemą, turi būti susigrąžinta nedelsiant ir veiksmingai.

⁽²¹⁾ 1998 m. gegužės 7 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 994/98 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo kai kurioms horizontalios valstybės pagalbos rūšims (OL L 142, 1998 5 14, p. 1).

⁽²²⁾ 2015 m. liepos 13 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 2015/1588 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo kai kurioms horizontalios valstybės pagalbos rūšims (OL L 248, 2015 9 24, p. 1).

⁽²³⁾ 2004 m. balandžio 21 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 794/2004, įgyvendinantis Tarybos reglamentą (ES) Nr. 2015/1589, nustatantį išsamias Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio taikymo taisykles (OL L 140, 2004 4 30, p. 1).

⁽²⁴⁾ 2008 m. sausio 30 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 271/2008, iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 794/2004, įgyvendinantį Tarybos reglamentą (EB) Nr. 659/1999, nustatantį išsamias EB sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles (OL L 82, 2008 3 25, p. 1).

2. Vengrija užtikrina, kad šis sprendimas būtų įgyvendintas per keturis mėnesius nuo pranešimo apie šį sprendimą dienos.

6 straipsnis

1. Per du mėnesius nuo pranešimo apie šį sprendimą dienos Vengrija pateikia šią informaciją:

- a) visų pagalbos gavėjų, kurie pagalbą gavo pagal 1 straipsnyje nurodytą schemą, sąrašą ir bendrą kiekvieno iš jų pagal schemą gautos pagalbos sumą;
- b) bendrą sumą (pagrindinę sumą ir susigrąžinimo palūkanas), kuri turi būti susigrąžinta iš kiekvieno gavėjo;
- c) išsamų priemonių, kurių imtasi ir kurių planuojama imtis siekiant įvykdyti šio sprendimo reikalavimus, aprašymą;
- d) dokumentus, kuriais įrodoma, kad pagalbos gavėjams nurodyta grąžinti pagalbą.

2. Vengrija praneša Komisijai apie pažangą, padarytą taikant nacionalines priemones, kurių imtasi šiam sprendimui įgyvendinti, kol bus visiškai susigrąžinta pagal 1 straipsnyje nurodytą schemą suteikta pagalba. Komisijai paprašius, Vengrija nedelsdama pateikia jai informaciją apie priemones, kurių jau imtasi arba numatoma imtis šiam sprendimui įgyvendinti. Vengrija taip pat pateikia išsamią informaciją apie iš pagalbos gavėjų jau susigrąžintas pagalbos sumas ir susigrąžinimo palūkanas.

7 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Vengrijai.

Priimta Briuselyje 2016 m. lapkričio 4 d.

Komisijos vardu
Margrethe VESTAGER
Komisijos narė
